

PRZEZBOŻNY (5) *ai*

e oraz o *prawdopodobnie jasne* (tak w *przez-* oraz *pobożny*).

sg m N przezbożny (1). ◇ *G* przezbożn(e)go (1). ◇ *I* przezbożnym (1). ◇ [*f A* przezbożną. ◇ *n N* przezbożn(e).] ◇ *pl N m pers* przezbożni (1). ◇ [*G* przezbożnych.] ◇ *D* przezbożnym (1).

Sł stp notuje, *Cn, Linde* brak.

1. *Żyjący niezgodnie z zasadami wiary; niepobożny* (5) : Iesliby człowiek przezbożny zá wśzytki grzechy swoie czynił pokutę/ żywotem będzie żył. *KuczbKat* 205, 205, 240.

Szereg: »zły i przezbożny« (1): ktorej kkaźni wyrok/ ośobliwą męką y wielkim vtrapieniem złym y przezbożnym ludziom będzie *KuczbKat* 60, [71].

a. *W funkcji rzeczownika* (1) :

W połączeniu szeregowym (1): Gdziekolwiek kto infzy [...] buduie okrom kościoła pośpolitego [...] świętokraydźcą iest/ cudzołożnikiem iest/ przezbożnym iest *ReszPrz* 108.

2. [*Niezgodny z prawem bożym, przeciwny wierze*: Kácerze iákiey chytróści vzywáią ku swych náuk przezbożnych rozlániu. *KuczbKat* 2 *marg*; Przeto bárzo ciężko grzeszą oni/ ktorzy będąc wMałżeństwie álbo lekárftwy przekázuia [= *utrudniają*] dziátek poczęcie/ álbo iuz płod záczęty pfuia; co iest przezbożne mężobożyftwo. *KuczbKat* 254.

Szereg: »złośliwy i przezbożny«: náydowali sie ludzie/ ktorzy przezbożnie [...] śmieli to powiedác/ że choćby łatwi álbo trudny Zakon był/ iednák do zbawienia namniey go nietrzebá. Ktorych to powieść złośliwą y przezbożną/ Pleban świádectwem Piłmá świętego płowác będzie/ á zwłászczá z tegoż Apoštoła/ z ktorego też oni przezbożności swoiey obronę biorą. *KuczbKat* 266.]

Synonimy: *grzeszny, niecotliwy, niepobożny, niewstydlivy, przeklęty, złościwy, zły, zmazany*.

Cf **BEZBOŻNY, NIEPOBOŻNY, PRZENIEZBOŻNY**